Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/2065

17.9.2026

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/2065,

14. juuli 2026,

ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Jaapani valitsuse vahelise lepingu, mis käsitleb Jaapani valitsuse osalemist liidu programmides, allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 186 ja 212 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Jaapani valitsus väljendas 1. aprilli 2022. aasta kirjas ametlikku huvi ühineda Euroopa Liidu ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ([1]) loodud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027) (edaspidi „programm „Euroopa horisont““).

(2) Nõukogu võttis 15. mail 2023 vastu otsuse (EL) 2023/1081, ([2]) millega antakse luba alustada Jaapani valitsusega läbirääkimisi lepingu üle, mis käsitleb Jaapani valitsuse liidu programmides osalemise üldpõhimõtteid ja Jaapani valitsuse ühinemist programmiga „Euroopa horisont“.

(3) Läbirääkimised on lõpule viidud ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Jaapani valitsuse vaheline leping, mis käsitleb Jaapani valitsuse osalemist liidu programmides (edaspidi „leping“), parafeeriti 22. detsembril 2025.

(4) Lepingu eesmärkideks on luua liidu ja Jaapani valitsuse vahelise koostöö püsiv raamistik ning sätestada tingimused Jaapani valitsuse osalemiseks liidu programmides, mis on talle osalemiseks avatud vastavalt lepingus määratletud alusaktidele, millega kehtestatakse liidu programmid. Lepingu eesmärk on võimaldada liidul teha koostööd Jaapani valitsusega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 212.

(5) Lepingu artikli 3 lõike 1 kohaselt võib Jaapani valitsus osaleda liidu programmides ja tegevustes, mis on talle osalemiseks avatud vastavalt alusaktidele ja mis on hõlmatud lepingu protokollidega.

(6) Lepingu artikli 3 lõike 2 kohaselt on programmis „Euroopa horisont“ Jaapani valitsuse osalemise eritingimused sätestatud lepingu protokollis, mis käsitleb Jaapani valitsuse ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027) (edaspidi „protokoll“).

(7) Kooskõlas nõukogu läbirääkimisjuhistega peeti paralleelselt lepinguga läbirääkimisi protokolli üle, mis on lepingu artikli 17 lõike 9 kohaselt lepingu lahutamatu osa. Jaapani valitsus ühineb programmi „Euroopa horisont“ II sambaga „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([2]) Nõukogu 15. mai 2023. aasta otsus (EL) 2023/1081, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Jaapaniga lepingu üle, mis käsitleb Jaapani liidu programmides osalemise üldpõhimõtteid ning Jaapani ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027) (ELT L 144, 5.6.2023, lk 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1081/oj).

(8) Jaapan vastab määruse (EL) 2021/695 artikli 16 lõike 1 punktis d sätestatud kriteeriumidele.

(9) Leping on kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 16 lõikega 2, mille kohaselt peab kolmandate riikide ühinemine programmiga „Euroopa horisont“ kõnealuse määruse artikli 16 lõike 1 punkti d alusel olema kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud lepingus, milles käsitletakse kõnealuse kolmanda riigi või territooriumi osalemist liidu programmis, tingimusel et kõnealuse lepinguga tagatakse õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel; nähakse ette liidu programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmidesse tehtava rahalise panuse ja halduskulude kalkulatsioon; ei anta kolmandale riigile liidu programmi üle otsustusõigust; ning on kindlustatud liidu õigused tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta liidu finantshuve.

(10) Seetõttu tuleks leping allkirjastada.

(11) Selleks et tagada liidu ja Jaapani valitsuse õigeaegne koostöö teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja innovatsiooni valdkonnas ning võimaldada Jaapanil üksustel osaleda programmis „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigi üksuste staatusega, tuleks lepingut kohaldada ajutiselt kuni selle jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Jaapani valitsuse vahelise lepingu, mis käsitleb Jaapani valitsuse osalemist liidu programmides ([3]) (edaspidi „leping“), allkirjastamiseks antakse luba, eeldusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 2

1. Lepingut kohaldatakse kuni selle jõustumiseni ajutiselt vastavalt lepingu artikli 17 lõikele 2, tingimusel et on esitatud nimetatud lõikes sätestatud teatised.

2. Lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 14. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

T. BYRNE

([3]) Lepingu tekst on avaldatud väljaandes ELT L, 2026/2066, 17.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/2066/oj.